

Slavné lázně Evropy

Great Spas of Europe

Místní Management Plan

Mariánské Lázně

Akční plán

6: Problémy; výzvy a příležitosti pro akce

6.1 Výzkum a archivy

Město Mariánské Lázně bude ve spolupráci s odbornými pracovišti a dalšími zainteresovanými stranami (viz kapitola 5.3) zajišťovat chybějící odborné a vědecko-výzkumné dokumenty k prohloubení znalostí a rozšíření informačních zdrojů o hodnotách statku. Budou připraveny chybějící odborné a vědecko-výzkumné dokumenty k prohloubení znalostí a rozšíření informačních zdrojů o hodnotách statku. V rámci komplexního pohledu budou zpracovávány studie a analýzy pro jednotlivé oblasti ochrany území komponenty, jako Studie pohledových vztahů (Visual links, panoramas and view-sheds), Studie péče o Léčebnou krajinu, Studie střešní krajiny lázeňského města. V rámci ochrany a péče jednotlivých památek bude podporováno zpracovávání stavebně historických průzkumů a archivních rešerší. Výzkumy jsou potřebné zejména k poskytnutí informací, které podpoří vhodné řízení a správu komponenty.

CÍL 1: Zajistit, aby byly prováděny výzkum, průzkum a rešerše o lokalitě, shromažďovány, archivovány a analyzovány a zpřístupněny partnerům způsobem, které budou napomáhat provádění plánu.

AKCE 1: Pokračovat v průzkumné činnosti výzkumných skupin a v zajišťování rešerší.

V rámci započaté dokumentace stavebního archivu stavebního úřadu Mariánské Lázně bude dále pokračovat digitalizace jeho rozsáhlého archivního fondu a zpracování generálního inventáře všech jeho položek tak, aby byl využitelný jak pro badatelské účely, tak i pro veřejnost.

CÍL 2: Zajistit zachování velmi cenných archivních materiálů ze stavebního vývoje města Mariánské Lázně digitalizací archivního fondu stavebního archivu stavebního úřadu Mariánské Lázně.

AKCE 2: Pokračovat v dokumentaci a digitalizaci archivního fondu stavebního archivu stavebního úřadu Mariánské Lázně.

V rámci širších výzkumů bude připraveno kolokvium, odborný workshop na výzkum v oblasti ochrany a správy sériového statku na téma "*Lázeňské dědictví - architektura lázní a provozní lázeňské stavby, jako nejvýznamnější součást lázeňských míst*". Odborný seminář bude pracovním setkáním odborné veřejnosti z jednotlivých komponent sériového statku, pro které je toto téma společným předmětem zájmu ochrany kulturního dědictví.

CÍL 3: Zajistit výzkum a vzájemnou informovanost odborné veřejnosti v oblasti dílčích částí ochrany a správy komponenty sériového statku.

AKCE 3: Spolupracovat na přípravě kolokvia, odborného workshopu na výzkum v oblasti ochrany a správy sériového statku na téma "*Lázeňské dědictví - architektura lázní a provozní lázeňské stavby, jako nejvýznamnější součást lázeňských míst*".

V Karlovarském kraji působí a vyvíjí činnost Balneologický institut, obecně prospěšná společnost, jejímž zakladatelem je Město Karlovy Vary. Hlavním cílem je především výzkum, zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti v lázeňství a využití vědeckých poznatků v lázeňské praxi včetně marketingové podpory subjektům působícím v lázeňství v regionu.

CÍL 4: Město Mariánské Lázně bude spolupracovat na zajištění efektivnějšího využití speciálního know-how Balneologického institutu pro výzkum lázeňství a využívání procedur speciálně zaměřené na specifickou lázeňskou léčbu v Mariánských Lázních.

AKCE 4: Spolupracovat s Balneologickým institutem a vytvářet prostor pro aktivní výzkum a vývoj v oblasti lázeňství se speciálním zohledněním lázeňské léčby v Mariánských Lázních.

6.2 Ochrana a zachování hodnot

Za účelem posílení atraktivity místního prostředí bude kladen důraz na zachování hodnot kulturního a historického dědictví lázeňského regionu prostřednictvím obnovy a rekonstrukcí významných kulturních a historických památek. Na základě průzkumů území nominovaného statku i nárazníkové zóny prováděných v minulých letech byl vypracován přehled regenerace nemovitého kulturního dědictví města Mariánské Lázně. Jednotlivé akce vycházejí ze zpracovaného Programu regenerace MPR Mariánské Lázně a dalších strategických dokumentů města Mariánské Lázně. Důraz je kladen na nejohroženější skupiny nemovitého kulturního dědictví a na nejohroženější typologické skupiny památek.

Mezi akce regenerace tohoto programu jsou zařazeny v jednotlivých etapách zejména tyto akce:

- neodkladná záchrana ohrožených objektů a souborů
- nedokončené dlouho rozpracované rekonstrukce a opravy:
- objekty v rekonstrukci
- objekty, kde je rekonstrukce v přípravě
- objekty vyžadující transformaci průčelí (tvrdé omítky, obklady soklů a u oken, nátěry, nevhodná okna apod.)
- objekty navrhované k celkové revitalizaci

CÍL 5: Město Mariánské Lázně bude pokračovat v zahájeném procesu oprav a restaurování významných a cenných objektů na území komponenty sériového statku podle Programu regenerace MPR a dalších strategických materiálů města Mariánské Lázně (body jsou řazeny s ohledem naléhavosti).

AKCE 5: Připravit opravy a zpřístupnění nevyužitých prostor radnice, budovy Městského úřadu v Ruské ulici (úprava zasedacího sálu na víceúčelový přednáškový sál)

AKCE 6: Spolupracovat při opravě Vily LIL dle schválené projektové dokumentace

AKCE 7: Upravit prostor „Arnika“ na místě „Tepelského domu“

CÍL 6: Město Mariánské Lázně bude spolupracovat s lázeňskou společností Lázně Mariánské Lázně a.s. na přípravách opravy a revitalizace objektů lázeňských komplexů, jako jsou kolonáda Ferdinandova pramene, pavilon Rudolfova pramene, kolonáda Lesního pramene.

AKCE 8: Spolupracovat s lázeňskou společností Lázně Mariánské Lázně a.s. na přípravách opravy a revitalizace kolonády Ferdinandova pramene, pavilonu Rudolfova pramene, kolonády Lesního pramene v Mariánských Lázních.

AKCE 9: Spolupracovat s lázeňskou společností Lázně Mariánské Lázně a.s. na přípravách opravy původní klubovny a šaten tenisových kurtů u Lesního pramene.

6.3 Rozvoj města

Vize strategických materiálů města Mariánské Lázně počítá s dlouhodobým záměrem vybudovat z města přitažlivé a příjemné místo pro život všech obyvatel města a vytvářet předpoklady pro zajištění jejich kulturních, sociálně-spoločenských a ekonomických potřeb. Další rozvoj Mariánských Lázní je směřován především k posílení pozice Mariánských Lázní jako lázeňského, turistického, kulturního, rekreačního a společenského centra regionu. K dosažení prosperity je nutné zajistit nezbytné investice do lázeňství, cestovního ruchu a na

ochranu všech složek životního prostředí jako základního výrobního prostředku. Další investice jsou navrženy zejména do ostatních městských služeb, jako jsou doprava kultura, zdravotnictví, sport, informatika a spoje, pestrá obchodní síť a ostatní městské funkce. Nový rozvoj města by měl být zajištěn tak, aby se nepoškodily hodnoty a celková OUV sériového statku.

CÍL 7: Zajistit, aby rozvoj a nová výstavba na území města nepoškodila OUV komponenty sériového statku, a aby bylo respektováno kulturní a přírodní bohatství města, tradice města, génus loci.

AKCE 10: Aktivizovat komisi pro regeneraci MPR Mariánské Lázně a aktivně řešit nový rozvoj města s ohledem na OUV komponenty sériového statku.

6.4 Životní prostředí

Pro pozitivní vnímání města je nezbytné cílevědomé rozvíjení atraktivity městského parteru, údržba a zakládání městské zeleně, revitalizace a údržba zeleně. V tomto smyslu je pak nezbytné dále rozvíjet péči o lázeňské lesy a jejich infrastrukturu – opěrné zdi, cesty, altány atd.

CÍL 8: Pokračovat v revitalizaci lázeňských lesů a lesoparků, včetně infrastruktury léčebné krajiny Mariánských Lázní.

AKCE 11: Opravy, údržba vycházkových cest a altánků v lázeňském městě i jeho okolí.

CÍL 9: Postupná obnova památných míst v léčebné krajině města Mariánské Lázně.

AKCE 12: Zřízení naučné stezky z lázeňského centra k pramenům.

6.5 Veřejná prostranství a prostory

Zajištění podmínek pro kvalitní život a kvalitní prostředí revitalizací veřejných prostranství. Projekty realizované v rámci tohoto opatření budou zaměřené na revitalizaci veřejných prostor, obnovu vnějších prostranství (veřejná prostranství, zeleň, komunikace, drobná architektura, informační systémy, technická infrastruktura, veřejné osvětlení ap.)

CÍL 10: Město Mariánské Lázně bude dále pokračovat v údržbě a revitalizaci systému vycházkových cest v důležitých pohledových vazbách na lázeňské město.

AKCE 13: Pokračovat v regeneraci městských parků a lesoparků, údržbě zeleně

CÍL 11: Zajištění podmínek pro kvalitní život a kvalitní prostředí revitalizací veřejných prostranství.

AKCE 14: Realizace odpovídajícího městského mobiliáře v městské památkové rezervaci.

6.6 Doprava, přístup a mobilita

Automobilová doprava je v lázeňském městě Mariánské Lázně dlouholetým problémem, jehož uspokojivé řešení je velmi složité. Rezidenti, lázeňští hosté přijíždějící svými osobními dopravními prostředky stejně jako turisté, řeší permanentní problém s parkováním v lázeňském území případně i na širším území památkově chráněném.

CÍL 12: Řešení dopravy v širším okolí, příjezdové trasy, odstavná parkoviště, pěší trasy, rozptylové plochy, poloha zázemí, formulace požadavků na zlepšení situace v oblasti dopravy; projekty pro specifickou dopravu v rámci statku (zvláštní linky, doprava kočárem, individuální zápůjčky bicyklů apod.) jako forma dopravy ohleduplné k hodnotám statku.

AKCE 15: Vybudování záchytných parkovišť před lázeňskou zónou.

AKCE 16: Zlepšení dopravního spojení Mariánské Lázně - Cheb a Mariánské Lázně - Karlovy Vary posílením spojů.

AKCE 17: Zavedení historického vlaku na trati Mariánské Lázně - Karlovy Vary.

6.7 Udržitelný cestovní ruch

Mariánské Lázně mají z pohledu pozorných návštěvníků, lázeňských hostů i odborníků výjimečné hodnoty Unique Selling Proposition, (charakteristické rysy) které jsou dobrým předpokladem pro marketingové využití. Zásadní výjimečnou hodnotou je historické kulturní dědictví, soustředěné především v území, které je památkově chráněno jako městské památková rezervace, přírodní bohatství minerálních pramenů, příroda bezprostředně navazující na historické území a atraktivita okolí.

V Mariánských Lázních lze dělit cestovní ruch z širšího pohledu na pobyty v lázeňské zóně z hlediska lázeňského cestovního ruchu (turismu) a na léčebné pobyty přímo v léčebných lázeňských zařízeních. Zóna lázeňského cestovního ruchu zahrnuje lázeňské území s poskytováním lázeňské péče (s přírodními léčebnými zdroji). Lze konstatovat, že cestovní ruch v Mariánských Lázních je příkladem kombinace lázeňství a turismu. Rozhodující návštěvnickou skupinou, která je současně největším ekonomickým přínosem pro město, jsou lázeňští hosté. Na rozdíl od mnoha lázní v České republice jsou lázeňská zařízení v Mariánských Lázních zaměřena především na zahraniční klientelu. Tento současný trend navazuje na mnohasetletou tradici lázeňství.

CÍL 13: Využívat tradičně osvědčené atraktivitu města Mariánské Lázně k dalšímu rozvoji cestovního ruchu.

AKCE 18: Podpora efektivnější využití historického a kulturního potenciálu komponenty sériového statku (kulturní památky, významné kulturní akce), resp. potenciálu okolní přírody, rozšíření nabídky o nová zařízení pro trávení volného času na celém území města, sítě půjčoven sportovního zboží, to vše se záměrem prodloužit průměrnou délku pobytu hostů, kteří nejsou klienty lázní.

AKCE 19: Podpora rozvoje různých směrů poznávací a zážitkové turistiky, sportovní turistiky, turistiky za poznáním tradičních průmyslových výrob nebo turistiky spjaté s velkými kulturními akcemi.

AKCE 20: Zlepšení infrastruktury, doplnění sítě obchodů, rozšíření a zkvalitnění nabídky služeb.

AKCE 21: Vytvořit komplexní marketingový plán a strategii s atributy OUV komponenty, s tematikou Genia loci, světových osobností, kulturních a přírodních unikátů.

V zájmu města Mariánské Lázně, stejně jako dalších komponent sériového statku je nutné vyvinout snahu udržet hosta v destinaci co nejdéle. Cílem je rovněž čerpání co nejvíce služeb v destinaci.

CÍL 14: Město Mariánské Lázně bude podporovat partnerské vztahy a získávání dalších návštěvníků, zejména lázeňských hostů, kteří by strávili delší pobyt v destinaci.

AKCE 22: Vytvořit lázeňský produkt ve formě Návštěvnické karty (památky, živá kultura, muzea, galerie, sport).

V souvislosti s nominací Mariánských Lázní na Seznam UNESCO lze očekávat nárůst především v oblasti turismu. Vzhledem k dosavadním bohatým zkušenostem i velmi rozvinuté infrastruktuře, je město Mariánské Lázně na příliv turistů, lázeňských hostů i vyznavačů wellnes, velmi dobře připraveno. Řídit (směřovat) návštěvnost je možno například

naváděcími parkovacími systémy a plány parkování. Počet parkovacích míst musí odpovídat aktuálním potřebám a reagovat na trendy, ale vždy je nutno mít na paměti, že nesmí být ohrožena podstata světového statku ve své autenticitě a integritě. Důležité je také zabývat se turistickými naváděcími systémy. Počet návštěvníků v uzavřených prostorách je možné omezit prostřednictvím inteligentních systémů návštěvnického managementu. Koncepty, zabývající se řízením návštěvnosti, by měly být integrovány rovněž do Managementu Planu.

CÍL 15: Vytvoření strategie trvale udržitelného turistického ruchu komponenty sériového statku a stanovení maximální únosné kapacity města a vybraných objektů.

AKCE 23: Podpořit vytvoření strategie trvale udržitelného užívání komponenty.

6.8 Propagace a prezentace

Město Mariánské Lázně bude dále podporovat modernizaci návštěvnického centra a přílehlého parkoviště; návrh modernizace některých informačních zařízení; návrh prezentace památek nebo některých částí památek; návrh vytvoření tematické expozice v některém vhodném objektu; návrhy neinvestičních aktivit, přípravy propagačních a prezentačních materiálů.

CÍL 16: Město Mariánské Lázně bude realizovat chybějící expozice týkající se nominace a OUV komponenty sériového statku (expozice architektury a stavebních řemesel, speciální expozice dějin lázeňství).

AKCE 24: Realizace expozic týkajících se nominace a OUV komponenty sériového statku (expozice architektury a stavebních řemesel, speciální expozice dějin lázeňství).

AKCE 25: Realizace propagačních a prezentačních materiálů prezentujících hodnoty komponenty v tištěné podobě (Lázeňské dědictví Mariánských Lázní) na webu i v aplikaci chytrých telefonů Smartphone, aktualizace webových stránek.

CÍL 17: Město Mariánské Lázně bude realizovat a spolupracovat na realizaci propagace a prezentace hodnot a přínosů k nominaci všech komponent podle OUV sériového statku.

AKCE 26: Spolupráce na vytvoření Evropské lázeňské cesty zahrnující všechny komponenty sériového statku.

AKCE 27: Spolupráce na realizaci propagace hodnot všech komponent sériového statku (propagační panely „Evropské lázeňské cesty“, reprezentativní publikace Slavné lázně Evropy, propagační brožura Slavné lázně Evropy, studie Lázeňská města Západočeského lázeňského trojúhelníku ve světovém kontextu lázeňské kultury a balneologie).

AKCE 28: Realizace propagace nominace sériového statku ve městě i na příjezdových komunikacích do města.

AKCE 29: Realizace Open air galerie fotografie lázeňských měst, které jsou jednotlivými komponenty sériového statku na veřejných místech ve městě.

AKCE 30: Realizace Open air galerie fotografie významných osobností, které navštívili lázeňské město.

AKCE 31: Vybudování jednotného informačního a naváděcího systému v městské památkové rezervaci Mariánské Lázně.

AKCE 32: Realizace komentovaných prohlídek s odborným výkladem prezentujícím hodnoty komponenty pro lázeňské hosty i místní obyvatele, sloužící k posílení identity obyvatel komponenty s hodnotami OUV sériového statku.

CÍL 18: Město Mariánské Lázně bude v rámci spolupráce s Karlovarským krajem podporovat prezentaci nominací na Seznam UNESCO v Karlovarském kraji - Slavných lázní Evropy a Kulturní krajiny Krušnohoří.

AKCE 33: Spolupráce na vytvoření turistického a propagačního produktu propojujícího nominaci Slavných lázní Evropy s nominací Kulturní krajiny Krušnohoří

6.9 Vzdělání a osvěta

Téma kvalitního vzdělávání je pro dlouhodobý rozvoj města i regionu zcela zásadní. Jeho efekt je taktéž dlouhodobý. Kvalitní pracovní síla je jedním ze základních faktorů úspěchu podnikatelů a město, jako zřizovatel mateřských a základních škol má značné možnosti předávání informací a motivaci dětí a školní mládeže k ochraně všech hodnot komponenty. V rámci celoživotního vzdělávání je nutné podporovat tvorbu lokálních didaktických programů a zlepšení jazykové vybavenosti personálu lázeňských i jiných zařízení na území komponenty.

CÍL 19: Rozšíření a zkvalitnění výuky v předmětech dějepisu a přírodopisu ve vztahu k dějinám a specifické lázeňské léčbě v Mariánských Lázních. Popularizace lázeňského dědictví na území komponenty sériového statku.

AKCE 34: Vypracování příručky s pracovními listy o lázních a lázeňském dědictví pro základní a střední školy, a její zpřístupnění na webu.

AKCE 35: Pořádání vycházek s edukačním záměrem v rámci výuky dějepisu a přírodopisu do prostředí lázeňského města a léčebné krajiny a posílení identity s vlastním městem.

CÍL 20: Posílení edukační role Balneologického institutu v oblasti balneologie se zřetelem ke specifické lázeňské léčbě v Mariánských Lázních.

AKCE 36: Pořádání edukačních akreditovaných školících seminářů v oblasti balneomedicíny.

CÍL 21: Zkvalitnění úrovně profesionálních průvodců po městě Mariánské Lázně.

AKCE 37: Pokračovat v realizaci odborných workshopů s profesionálními průvodci v rámci aktivit Informačního centra.

6.10 Účast veřejnosti

Faktické řízení české části sériového přeshraničního statku bude od data jeho zápisu vykonávat na regionální a místní úrovni dobrovolný svazek obcí ČESKÉ LÁZNĚ – SALONY EVROPY, který byl založen v roce 2012 a v jehož správní a dozorčí radě zasedají v současnosti zástupci měst, na jejichž území leží jednotlivé nominované komponenty. V každé z komponent sériového statku bude zřízena Řídící skupina komponenty. V rámci řízení na místní úrovni bude vytvořena i Pracovní terénní skupina zahrnující stabilní tým poradců a tým externích konzultantů, kteří budou sledovat dodržování zásad ochrany a rozvoje komponenty v souladu se všemi platnými legislativními předpisy přímo v terénu. Jejimi členy budou zástupci města Mariánské Lázně, zástupci Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Lokti a významní vlastníci památkových objektů na území komponenty sériového statku, zástupci orgánů veřejné správy (památkové péče, územního plánování a ochrany přírody), zástupci odborné i zájmové veřejnosti (včetně neziskových organizací). Podle rozhodnutí Řídící skupina komponenty mohou být zřízeny i další poradní sbory sestávající z odborníků na téma PR a marketingu.

CÍL 22: Pokračovat v realizaci ustavení Pracovní terénní skupiny v rámci místního řízení, managementu komponenty sériového statku.

AKCE 38: Dokončit ustavení Pracovní terénní skupiny a zapojení odborné a široké veřejnosti do procesu správy, managementu komponenty.

6.11 Správa řízení komponenty statku

V oblasti péče o nominovanou lokalitu ovšem bude nutné zkvalitnit správu komponenty sériového statku, výkon státní správy na úseku památkové péče. Zefektivnit by se měla funkce výkon státního stavebního dohledu na území komponenty. Důležitým úkolem bude vytvářet podmínky pro racionální a efektivní správu, ochranu a řízení statku.

CÍL 23: Zefektivnit správu a řízení komponenty sériového statku.

AKCE 39: Vypracovat Plán ochrany MPR Mariánské Lázně

AKCE 40: Vypracovat právní analýzu a přehledné zásady ochrany kulturního dědictví na území komponenty pro vlastníky památek, pro orgány samosprávy i státní správy

AKCE 41: Vypracovat databázi lázeňského dědictví a kulturních hodnot na území komponenty pro práci odborných institucí i úřadů (digitalizace a zpřístupnění na webu)

AKCE 42: Vypracovat analýzu pohledových vztahů, ikonických pohledů, panoramat a výhledů k ochraně OUV na území komponenty

AKCE 43: Vypracování studie "Střešní krajina v MPR Mariánské Lázně "

AKCE 44: Vypracovat Manuál ochrany technických památek lázeňského dědictví na území komponenty.

AKCE 45: Vypracovat komplexní manuál monitorování celého území komponenty, zkompletizovat referenční podklady.

AKCE 46: Vypracovat regulaci reklamy a reklamních ploch na území komponenty.

AKCE 47: Vypracovat regulaci předzahrádek na území komponenty.

6.12 Nehmotné dědictví (včetně lázeňské léčby a zdravotní péče)

Mariánské Lázně jsou kulturním a společenským centrem. V lázeňském městě vyvíjí svou aktivitu řada kulturních institucí, které se významně podílejí na vzniku lázeňského kulturního prostředí - Městské muzeum, Městská knihovna, Městské divadlo. Pořádá se zde řada festivalů mezinárodní povahy (Chopinův festival, Mariánský festival duchovní hudby, Mariánskolázeňské kulturní léto, Festival porozumění, Jazzové dny). Město Mariánské Lázně podporuje činnost městských kulturních organizací (Městské muzeum, Městkou knihovnu, Městské divadlo, Západočeský symfonický orchestr Mariánské Lázně) a řadu dalších kulturních spolků, které ve městě působí, pořádání kulturních akcí, koncertů různých žánrů, tanečních vystoupení, vánočních vystoupení, přednášek, seminářů, výstav atd. Ke zvláštním slavnostním událostem lázeňského města Mariánské Lázně patří Zahájení lázeňské sezóny a Žehnání pramenů.

CÍL 24: Usilovat o zvýšení interpretace OUV komponenty, zejména nehmotných hodnot, a nadále podporovat koordinaci mezi poskytovateli a podporovat zapojení občanů do kulturního života města.

AKCE 48: Podporovat opatření, která zvyšují porozumění duchovním a nehmotným hodnotám OUV komponenty.

CÍL 25: Město Mariánské Lázně finančně podporuje celou škálu kulturního dění ve městě, kulturních akcí, činnosti kulturních spolků, vlastních kulturních akcí a aktivit sloužících k rozvoji zdejších kulturních tradic, přeshraniční spolupráce a komunitního života.

AKCE 49: Město Mariánské Lázně bude dál finančně podporovat živou kulturu, kulturní dění ve městě.

CÍL 26: Posílení role Balneologického institutu jako výzkumné organizace v oblasti balneologie a specifické lázeňské léčby v Mariánských Lázních.

AKCE 50: Podporovat Balneologický institut v pořádání workshopů za součinnosti podnikatelů v oboru lázeňství a cestovního ruchu s tématem využitelnost balneologie k rozvoji podnikání.

6.13 Financování a zdroje

Financování obnovy a údržby kulturních památek je v České republice povinností především vlastníka památky. Nemovitosti nacházející se na území komponenty sériového statku a její nárazníkové zóny jsou převážně ve vlastnictví státu, města nebo soukromého subjektu. Zdroji financování jsou tedy veřejné rozpočty nebo soukromé zdroje. Finanční podporu na obnovu kulturních památek lze však získávat z různých dotačních programů, jako jsou programy EU a dotační tituly na státní a regionální (krajské či obecní) úrovni, popř. programy realizované firmami a neziskovými organizacemi. Dalším zdrojem financování je rozpočet města Mariánské Lázně. Zejména se jedná o Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, tzn. nejcennějších částí historických měst prohlášených za památkové rezervace nebo památkové zóny. Finanční příspěvky mohou být z tohoto programu poskytovány pouze tehdy, pokud má příslušné město zpracovaný vlastní program regenerace a pokud se zároveň finančně podílí - společně s vlastníkem - na obnově kulturní památky.

Město Mariánské Lázně finančně podporuje své příspěvkové organizace, včetně kulturních institucí (Městské muzeum, Městská knihovna, Městské divadlo, Rozvojový fond s.r.o., Infocentrum) i celou škálu kulturního dění, které mají nadregionální až světový význam a mohou se chlubit svou mimořádnou, kulturně společenskou hodnotou a dlouholetou tradicí (Chopinův festival, Mariánský festival duchovní hudby, Mariánskolázeňské kulturní léto, Festival porozumění, Jazzové dny, Zahájení lázeňské sezóny a Žehnutí pramenů). Tyto finanční prostředky schvaluje zastupitelstvo města přímo v rozpočtu na každý kalendářní rok.

CÍL 27: Zajistit, aby systémy řízení byly vhodné pro účinné provádění Management plánu, podporovaly zapojení široké veřejnosti, umožnily partnerství a zajistily požadované financování na obnovu kulturních hodnot na území komponenty.

AKCE 51: Podporovat vhodné nabídky na financování ochrany, které se týkají OUV komponenty, a snažit se zajistit, aby byly prováděny koordinovaně.

AKCE 52: Usilovat o udržení a zvýšení finančních prostředků na obnovu kulturních hodnot na území komponenty i na živou kulturu ve městě.

6.14 Další sdružení a organizace

Město Mariánské Lázně spolupracuje na mezinárodní úrovni s řadou měst ve formě partnerství k posílení sociální a kulturní integrace, jako zdrojů ekonomické prosperity a základů demokracie. Partnerská města Mariánských Lázní jsou: Bad Homburg, Weiden (Spolková republika Německo), Marcoussis (Francie), Chianciane Terme (Itálie), Nižnij Tagil (Rusko), Malvern (Velká Británie). Zahraniční spolupráce nabízí řadu možností ve všech oblastech, podporuje rozvoj multikulturního myšlení. Umožňuje poznávat nejen evropské způsoby práce v souvislosti se členstvím v EU, otvírá přístup k evropským fondům a pomáhá prosazovat zájmy města na národní a mezinárodní úrovni. Město Mariánské Lázně usiluje o navazování mezinárodních vztahů založených na vzájemné výhodnosti a spolupráci, které budou propagovat město v zahraničí a napomohou realizaci zájmů města a jeho obyvatel včetně výměny a vzájemného předávání zkušeností. Stejně tak činné je město Mariánské Lázně v rámci aktivity Karlovarského kraje v Asociaci evropských historických lázeňských měst (EHTTA).

CÍL 28: Město Mariánské Lázně bude dál pokračovat v mezinárodní spolupráci v rámci partnerských měst, Asociace evropských historických lázeňských měst (EHTTA) i v rámci sériového statku Slavné lázně Evropy / Great Spas of Europe.

AKCE 53: Vytvářet a podporovat spolupráci s partnerskými městy, Asociací evropských historických lázeňských měst (EHTTA) i s ostatními komponentami sériového statku Slavné lázně Evropy / Great Spas of Europe.

Město Mariánské Lázně se ve spolupráci s dalšími lázeňskými městy sdruženými v Západočeském lázeňském trojúhelníku zapojí do sdružení obcí a měst České republiky s názvem "České dědictví UNESCO", měst, na jejichž území se nachází památka zapsaná na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Stanou se tak součástí již zavedené prestižní značky s propracovaným destinačním managementem a řadou multiplikačních efektů.

CÍL 29 : Zapojení do společnosti "České dědictví UNESCO".

AKCE 54: Realizovat zapojení Mariánských Lázní do společnosti "České dědictví UNESCO".

AKCE 55: Realizovat zapojení Mariánských Lázní do Soutěže Klubu UNES&CO pro návštěvníky českých a moravských památek UNESCO.

6.15 Tabulka cílů

Cíle	
6.1	<i>Výzkum a archivy</i>
1	Zajistit vytváření, shromažďování, archivování, analyzování a zpřístupňování výzkumu a informací o komponentě způsobem, který napomáhá implementaci Management plánu.
2	Zajistit zachování velmi cenných archivních materiálů ze stavebního vývoje města Mariánské Lázně digitalizací archivního fondu stavebního archivu Městského úřadu Mariánské Lázně.
3	Zajistit výzkum a vzájemnou informovanost odborné veřejnosti v oblasti dílčích částí ochrany a správy komponenty sériového statku.
4	Zajistit efektivnější využití speciálního know-how Balneologického institutu pro výzkum lázeňství a využívání procedur se speciálním zohledněním lázeňské léčby v Mariánských Lázních.
6.2	Ochrana a zachování hodnot
5	Město Mariánské Lázně bude pokračovat v opravách významných a cenných objektů na území komponenty sériového statku podle Programu regenerace MPR a dalších strategických materiálů města Mariánské Lázně.
6	Město Mariánské Lázně bude spolupracovat na přípravách opravy a revitalizace kolonády Ferdinandova pramene, pavilonu Rudolfova pramene, kolonády Lesního pramene v Mariánských Lázních.
6.3	Rozvoj města
7	Zajistit, aby nová výstavba na území města nepoškodila OUV komponenty sériového statku.
6.4	<i>Životní prostředí</i>
8	Pokračovat v revitalizaci lázeňských lesů a lesoparků, včetně infrastruktury léčebné krajiny Mariánských Lázní.
9	Postupná obnova památných míst v léčebné krajině města Mariánské Lázně.
6.5	Veřejná prostranství a prostory
10	Město Mariánské Lázně bude dále pokračovat v údržbě a revitalizaci systému vycházkových cest v důležitých pohledových vazbách na lázeňské město.
11	Zajištění podmínek pro kvalitní život a kvalitní prostředí revitalizací veřejných prostranství.
6.6	Doprava, přístup a mobilita
12	Řešení dopravy v širším okolí komponenty, příjezdové trasy, odstavná parkoviště, pěší trasy, rozptylové plochy, poloha zázemí, formulace požadavků na zlepšení situace v oblasti dopravy; projekty pro specifickou dopravu v rámci statku (zvláštní linky, doprava kočárem, individuální

	zápůjčky bicyklů apod.) jako forma dopravy ohleduplné k hodnotám komponenty.
6.7	Udržitelný cestovní ruch
13	Využívat tradičně osvědčené atraktivitu města Mariánské Lázně k dalšímu rozvoji cestovního ruchu.
14	Podporovat partnerské vztahy k získávání dalších návštěvníků, zejména lázeňských hostů, kteří by strávili delší pobyt v destinaci.
15	Vytvoření strategie trvale udržitelného turistického ruchu komponenty sériového statku a stanovení maximální únosné kapacity města a vybraných objektů.
6.8	Propagace a prezentace
16	Město Mariánské Lázně bude realizovat chybějící expozice týkající se nominace a OUV komponenty sériového statku (expozice architektury a stavebních řemesel, speciální expozice dějin lázeňství).
17	Město Mariánské Lázně bude realizovat a spolupracovat na realizaci propagace a prezentace hodnot a přínosů k nominaci všech komponent podle OUV sériového statku.
18	Město Mariánské Lázně bude v rámci spolupráce s Karlovarským krajem podporovat prezentaci nominací na Seznam UNESCO v Karlovarském kraji - Slavných lázní Evropy a Kulturní krajiny Krušnohoří.
6.9	Vzdělání a osvěta
19	Rozšíření a zkvalitnění výuky - popularizace lázeňského dědictví na území komponenty sériového statku.
20	Posílení edukační role Balneologického institutu v oblasti balneologie se zřetelem ke specifické lázeňské léčbě v Mariánských Lázních.
21	Zkvalitnění úrovně profesionálních průvodců po městě Mariánské Lázně.
6.10	Účast veřejnosti
22	Pokračovat v realizaci ustavení Pracovní terénní skupiny v rámci místního řízení managementu komponenty sériového statku.
6.11	Správa řízení komponenty statku
23	Zefektivnit správu a řízení komponenty sériového statku.
6.12	Nehmotné dědictví (včetně lázeňské léčby a zdravotní péče)
24	Usilovat o zvýšení interpretace OUV komponenty, zejména nehmotných hodnot a nadále podporovat koordinaci mezi poskytovateli a podporovat zapojení občanů do kulturního života.
25	Město Mariánské Lázně bude dále finančně podporovat celou škálu kulturního dění ve městě, kulturních akcí, činnosti kulturních spolků, vlastních kulturních akcí a aktivit sloužících k rozvoji zdejších kulturních tradic, přeshraniční spolupráce a komunitního života.

26	Posílení role Balneologického institutu jako výzkumné organizace v oblasti balneologie a specifické lázeňské léčby v Mariánských Lázních.
6.13	Financování a zdroje
27	Zajistit, aby systémy řízení byly vhodné pro účinné provádění Management plánu, podporovaly zapojení široké veřejnosti, umožnily partnerství a zajistily požadované financování na obnovu kulturních hodnot na území komponenty.
6.14	Další sdružení a organizace
28	Město Mariánské Lázně bude dál pokračovat v mezinárodní spolupráci v rámci partnerských měst, Asociace evropských historických lázeňských měst (EHTTA) i v rámci sériového statku Slavné lázně Evropy / Great Spas of Europe.
29	Zapojení do společnosti " <i>České dědictví UNESCO</i> ".

7.0 Provádění jednotlivých místních akčních plánů

7.1 Představení akcí

Management Plan města Mariánské Lázně je zpracován v souladu se strategickými dokumenty Města Mariánské Lázně, které mají sloužit ke zkvalitnění řízení rozvoje města. Jako podklad byly vzaty všechny dokumenty a koncepční materiály města Mariánské Lázně vztahující se k danému tématu, detailní údaje byly čerpány i z územně analytických podkladů města Mariánské Lázně, které byly pořízeny v souladu s § 26-29 zákona č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) v platném znění.

Základní podmínky ochrany a péče o nominovaný statek vychází ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru. Při všech zásazích do památkově chráněných staveb či staveb v chráněném prostředí nominovaného statku i ochranného pásma je nutné dodržovat základní legislativní rámec platný v české republice (viz dále). Vedle této základní premisy je nutné v péči o nominovaný statek důsledně využívat metodiku památkové péče, publikovanou v metodických materiálech a příručkách Národního památkového ústavu. Před zásadními zásahy do podstaty objektů je nutné dodržovat příslušné legislativní předpisy na úseku památkové péče a stavebního řádu, zejména stavební zákon (č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, stavební zákon) a již citovaný zákon o státní památkové péči. Je nezbytné vyžadovat provedení potřebné předprojektové přípravy, zejména vyhotovení stavebně historického průzkumu. Při jednodušším zásahu je možné se omezit na formu dílčích studií, archivní rešerše či stavebně historické analýzy. Jasně poznání dává jasnou představu a specifikaci, v čem tkví památková podstata a hodnota objektu

Cílem památkové péče je kromě zastavení zkázy památky, eliminovat co nejvíce soudobé negativní vlivy a speciálními technikami (konzervace, restaurování, obnova) udržovat vypovídací hodnotu památky.

Nástin obecných kritérií při ochraně a obnově architektonického dědictví:
• Zachovat maximum originální historické substance
• Zachovat maximum originálních historických konstrukcí
• Opravu originálu upřednostnit před jeho úplným nahrazením
• Opravu nebo konzervování realizovat kompatibilními a reverzibilními materiály
• Před opravou, konzervováním důkladně zmapovat původní historickou konstrukci zaměření, diagnostika poškození, analýza stavu, analýza původního konstrukčního řešení, původního materiálu a povrchových úprav
• Opravy i jednoduchých architektonických historických prvků realizovat po důkladné analýze a na základě návrhu na opravu / obnovu / konzervování, což je nezbytné konzultovat s odborníky památkáři (nezbytné v případě, kdy je objekt kulturní památkou a nebo se nachází na území MPR) a provést na základě vydaného závazného stanoviska orgánu památkové péče
• Opravu / obnovu architektonického detailu může realizovat pouze řemeslník, který je v této činnosti kvalifikovaný.

7.2 Implementace

Management Plan města Mariánské Lázně, jako komponenty sériového statku *Slavné lázně Evropy / The Great Spas of Europe*, vznikl ve třech fázích. První fáze byla část analytická a přípravná. Jejím úkolem bylo sestavení souhrnu dosavadních podkladů, koncepčních dokumentů, přehled legislativního rámce, dostupné literatury, naplánování systému práce pracovní skupiny zajišťující realizaci Management Planu v dalších letech a projektů, které bude třeba v nejbližší době realizovat. Druhá fáze Management Planu byla návrhová část, společná pro všechny české komponenty, sdružené na národní úrovni v celek zvaný Západočeský lázeňský trojúhelník, který zaštiťuje Dobrovolný svazek obcí těchto měst nazvaný České lázně - salony Evropy. Třetí fáze Management Planu pak vznikla v roce 2017 jako prováděcí (aplikační) část a rovněž byla zpracována pro všechny tři české komponenty - lázeňská města Západočeského lázeňského trojúhelníku Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně.

Vypracovaný Management Planu byl schválen v Radách jednotlivých měst, českých komponent sériového statku a přijat usnesením Zastupitelstev měst (municipalit). Management Plan se tak stal závaznou součástí strategického plánování pro městské samosprávy daných měst pro období 2015 – 2020.

Management Plan bude průběžně aktualizován a doplňován rozhodujícími informacemi o stavu a významných projektech řízení správy komponenty sériového statku. Management Plan bude nadále rozvíjen a aktualizován jako instrument pro další plánování, ochranu, využití a úspěšný rozvoj památky s cílem udržení jejího charakteru, mimořádné univerzální hodnoty, integrity a autenticity. Řízení ochrany musí zaručit, aby v současnosti ani budoucnosti nebyla oslabena mimořádná univerzální hodnota nominovaného statku a aby mohla být v adekvátním stavu předána dalším generacím.

7.3 Akční plán

Management Plan v souladu s dalšími doporučeními vymezenými Strategickým plánem zahrnuje nejen oblast památkové péče, ale zohledňuje široké spektrum dotčených subjektů z oblasti kultury, cestovního ruchu, životního prostředí, dopravy, ekonomiky, občanského sektoru atd., jejichž činnost je bezprostředně vázána na komponentu sériového statku. Součástí Management Planu je katalog projektů, jednotlivých cílů.

Pořadí naplňování jednotlivých projektů bude přizpůsobeno možnostem čerpání z rozpočtu města Mariánské Lázně, ze státního rozpočtu České republiky, dotací z evropských fondů, národních a regionálních grantových programů.

7.4 Tabulka akcí

Slavné lázně Evropy: Místní Management Plan Mariánské Lázně - 3 letý Akční plán		
Akce		Kdo
1	Výzkum a archivy	
1	Pokračovat v průzkumné činnosti výzkumných skupin a v zajišťování rešerší	
2	Pokračovat v dokumentaci a digitalizaci archivního fondu stavebního archivu stavebního úřadu Mariánské Lázně	
3	Spolupracovat na přípravě kolokvia, odborného workshopu na výzkum v oblasti ochrany a správy sériového statku na téma " <i>Lázeňské dědictví - architektura lázní a provozní lázeňské stavby, jako nejvýznamnější součást lázeňských míst</i> "	
4	Spolupracovat s Balneologickým institutem a vytvářet prostor pro aktivní výzkum a vývoj v oblasti lázeňství se speciálním zohledněním lázeňské léčby v Mariánských Lázních.	
2	Ochrana a zachování hodnot	
5	Přípravit opravy a zpřístupnění nevyužitých prostor radnice, budovy Městského úřadu v Ruské ulici (úprava zasedacího sálu na víceúčelový přednáškový sál).	
6	Spolupracovat při opravě Vily LIL dle schválené projektové dokumentace.	
7	Upravit prostor „Arnika“ na místě „Tepelského domu“	
8	Spolupracovat s lázeňskou společností Lázně Mariánské Lázně a.s. na přípravách opravy a revitalizace kolonády Ferdinandova pramene, pavilonu Rudolfova pramene, kolonády Lesního pramene v Mariánských Lázních.	
9	Spolupracovat s lázeňskou společností Lázně Mariánské Lázně a.s. na přípravách opravy původní klubovny a šaten tenisových kurtů u Lesního pramene.	
3	Rozvoj města	
10	Aktivizovat komisi pro regeneraci MPR Mariánské Lázně a aktivně řešit nový rozvoj města s ohledem na OUV komponenty sériového statku.	
4	Životní prostředí	
11	Opravy, údržba vycházkových cest a altánků v lázeňském městě i jeho okolí.	
12	Pokračovat ve zřizování naučných stezek z lázeňského centra k pramenům	

5	Veřejná prostranství a prostory	
13	Pokračovat v regeneraci městských parků a lesoparků, údržbě zeleně.	
14	Realizace odpovídajícího městského mobiliáře v městské památkové rezervaci.	
6	Doprava, přístup a mobilita	
15	Vybudování záchytných parkovišť před lázeňskou zónou.	
16	Zlepšení dopravního spojení Mariánské Lázně - Cheb a Mariánské Lázně - Karlovy Vary posílením spojů.	
17	Zavedení historického vlaku na trati Mariánské Lázně - Karlovy Vary.	
7	Udržitelný cestovní ruch	
18	Podpora efektivnější využití historického a kulturního potenciálu komponenty sériového statku (kulturní památky, významné kulturní akce), resp. potenciálu okolní přírody, rozšíření nabídky o nová zařízení pro trávení volného času na celém území města, sítě půjčoven sportovního zboží, to vše se záměrem prodloužit průměrnou délku pobytu hostů, kteří nejsou klienty lázní.	
19	Podpora rozvoje různých směrů poznávací a zážitkové turistiky, sportovní turistiky, turistiky za poznáním tradičních průmyslových výrob nebo turistiky spjaté s velkými kulturními akcemi.	
20	Zlepšení infrastruktury, doplnění sítě obchodů, rozšíření a zkvalitnění nabídky služeb.	
21	Vytvořit komplexní marketingový plán a strategii s atributy OUV komponenty, s tematikou Genia loci, světových osobností, kulturních a přírodních unikátů.	
22	Vytvořit lázeňský produkt ve formě Návštěvnické karty (památky, živá kultura, muzea, galerie, sport).	
23	Podpořit vytvoření strategie trvale udržitelného užívání komponenty.	
8	Propagace a prezentace	
24	Realizace expozic týkajících se nominace a OUV komponenty sériového statku (expoze architektury a stavebních řemesel, speciální expoze dějin lázeňství).	
25	Realizace propagačních a prezentačních materiálů prezentujících hodnoty komponenty v tištěné podobě (Lázeňské dědictví Mariánských Lázní) na webu i v aplikaci chytrých telefonů Smartphone, aktualizace webových stránek.	
26	Spolupráce na vytvoření Evropské lázeňské cesty zahrnující všechny komponenty sériového statku.	

27	Spolupráce na realizaci propagace hodnot všech komponent sériového statku (propagační panely „Evropské lázeňské cesty“, reprezentativní publikace Slavné lázně Evropy, propagační brožura Slavné lázně Evropy, studie Lázeňská města Západočeského lázeňského trojúhelníku ve světovém kontextu lázeňské kultury a balneologie).	
28	Realizace propagace nominace sériového statku ve městě i na příjezdových komunikacích do města.	
29	Realizace Open air galerie fotografie lázeňských měst, které jsou jednotlivými komponenty sériového statku na veřejných místech ve městě.	
30	Realizace Open air galerie fotografie významných osobností, které navštívili lázeňské město.	
31	Vybudování jednotného informačního a naváděcího systému v městské památkové rezervaci Mariánské Lázně.	
32	Realizace komentovaných prohlídek s odborným výkladem prezentujícím hodnoty komponenty pro lázeňské hosty i místní obyvatele, sloužící k posílení identity obyvatel komponenty s hodnotami OUV sériového statku.	
33	Spolupráce na vytvoření turistického a propagačního produktu propojujícího nominaci Slavných lázní Evropy s nominací Kulturní krajiny Krušnohoří.	
9	Vzdělání a osvěta	
34	Vypracování příručky s pracovními listy o lázních a lázeňském dědictví pro základní a střední školy, a její zpřístupnění na webu.	
35	Pořádání vycházek s edukačním záměrem v rámci výuky dějepisu a přírodopisu do prostředí lázeňského města a léčebné krajiny a posílení identity s vlastním městem.	
36	Pořádání edukačních akreditovaných školících seminářů v oblasti balneomedicíny.	
37	Pokračovat v realizaci odborných workshopů s profesionálními průvodci v rámci aktivit Informačního centra.	
10	Účast veřejnosti	
38	Dokončit ustavení Pracovní terénní skupiny a zapojení odborné a široké veřejnosti do procesu správy, managementu komponenty.	
11	Správa řízení komponenty statku	
39	Vypracovat Plán ochrany MPR Mariánské Lázně.	
40	Vypracovat právní analýzu a přehledné zásady ochrany kulturního dědictví na území komponenty pro vlastníky památek, pro orgány samosprávy i státní správy.	

41	Vypracovat databázi lázeňského dědictví a kulturních hodnot na území komponenty pro práci odborných institucí i úřadů (digitalizace a zpřístupnění na webu).	
42	Vypracovat analýzu pohledových vztahů, ikonických pohledů, panoramat a výhledů k ochraně OUV na území komponenty	
43	Vypracování studie "Střešní krajina v MPR Mariánské Lázně".	
44	Vypracovat Manuál ochrany technických památek lázeňského dědictví na území komponenty.	
45	Vypracovat komplexní manuál monitorování celého území komponenty, zkompletizovat referenční podklady.	
46	Vypracovat regulaci reklamy a reklamních ploch na území komponenty.	
47	Vypracovat regulaci předzahrádek na území komponenty.	
12	Nehmotné dědictví (včetně lázeňské léčby a zdravotní péče)	
48	Podporovat opatření, která zvyšují porozumění duchovním a nehmotným hodnotám OUV komponenty.	
49	Město Mariánské Lázně bude dál finančně podporovat živou kulturu, kulturní dění ve městě.	
50	Podporovat Balneologický institut v pořádání workshopů za součinnosti podnikatelů v oboru lázeňství a cestovního ruchu s tématem využitelnost balneologie k rozvoji podnikání.	
13	Financování a zdroje	
51	Podporovat vhodné nabídky na financování ochrany, které se týkají OUV komponenty, a snažit se zajistit, aby byly prováděny koordinovaně.	
52	Usilovat o udržení a zvýšení finančních prostředků na obnovu kulturních hodnot na území komponenty i na živou kulturu ve městě	
14	Další sdružení a organizace	
53	Vytvářet a podporovat spolupráci s partnerskými městy, Asociací evropských historických lázeňských měst (EHTTA) i s ostatními komponentami sériového statku Slavné lázně Evropy / Great Spas of Europe.	
54	Realizovat zapojení Mariánských Lázní do společnosti "České dědictví UNESCO"	
55	Realizovat zapojení Mariánských Lázní do Soutěže Klubu UNES&CO pro návštěvníky českých a moravských památek UNESCO.	